

EHDOLLISUUS 2023

Maaseutuyksikkö Kaseka Sami Salonen

Esityksen rakenne 1/3

- ▶ Yleistä Ehdollisuudesta
- ▶ Ilmasto ja ympäristö
 - ▶ Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen
 - ▶ Gaec 1 Pysyvä nurmi
 - ▶ Gaec 2 Turvemaiden suojelu
 - ▶ Gaec 3 Sängenpolttokielto
 - ▶ Vesien suojelu
 - ▶ SMR 1 Vesipuitedirektiivi
 - ▶ Fosforilannoitus
 - ▶ Veden ottamista koskevat ilmoitukset ja luvat
 - ▶ Eläinsuojien ympäristöluvat/ilmoitukset
 - ▶ Maaperän ja pohjaveden pilaamisen kielto
 - ▶ SMR 2 Nitraattidirektiivi
 - ▶ Lannan käyttö ja käsittely

Gaec 4 suojakaista

Esityksen rakenne 2/3

▶ Maaperän suojelu

- ▶ Gaec 5 Suojakaistat kaltevilla mailla
- ▶ Gaec 6 Vähimmäismaanpeite
- ▶ Gaec 7 Viljelykierto

▶ Luonnon monimuotoisuuden & maiseman suojelu ja laatu

- ▶ SMR 3 Lintujen suojelu (Lintudirektiivi)
- ▶ SMR 4 Luonnon suojelu (Luontodirektiivi)
- ▶ Gaec 8 Tuottamattomat alat, maisemapiirteet, puiden leikkauskielto, hukkakauran ja jättiputken torjunta
- ▶ Gaec 9 Pysyvät Natura-nurmet

▶ Kansanterveys ja kasvinterveys

- ▶ Kasvinsuojeluaineet
- ▶ SMR 7 Kasvinsuojeluaineiden käyttö (EU Kasvinsuojeluasetus)
- ▶ SMR 8 kasvinsuojelu (Torjunta-ainedirektiivi)

Ehdollisuuden tausta ja tarkoitus

- ▶ Ehdollisuus korvasi täydentävät ehdot ja viherryttämistuen. Lisäksi kokonaisuuteen sisältyy aiempaa enemmän ympäristö- ja ilmastotavoitteita edistäviä vaatimuksia.
 - ▶ vaatimusten täyttämisestä ei makseta viljelijöille erikseen tukea, joten niistä aiheutuvat kustannukset ja tulonmenetykset jäävät viljelijöiden maksettavaksi ilman kompensatiota
- ▶ EU:n kokonaan rahoittamien suorien tukien ja osarahoittamien maaseudun kehittämisen viljelijäkorvausten täysimääräisen saamisen ehtona
 - ▶ Osa ehdollisuuden vaatimuksista koskee myös pohjoisia hehtaaritukia
- ▶ Ehdollisuuden laiminlyönnin seuraamukset kohdistuvat kaikkiin viljelijätukiin. Jos laiminlyönti aiheutuu esim. maatalousmaahan kohdistuvasta rikkeestä, tukivähennys kohdennetaan sekä pinta-ala- että eläinperusteisiin tukiin.

Ehdollisuuden tausta ja tarkoitus

► Ehdollisuuden tarkoituksena on

- 1) edistää kestäväää maataloutta tekemällä tuensaajat tietoisemmiksi vaatimuksista
- 2) saada CAP vastaamaan paremmin yhteiskunnan odotuksiin.

► Ehdollisuus koostuu

- 1) hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista (GAEC), jotka jäsenvaltio määrittelee strategiasuunnitelma-asetuksessa säädetyin perusteella
- 2) lakisääteisistä hoitovaatimuksista (SMR), jotka ovat ympäristöä, kansanterveyttä, kasvien terveyttä sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevia unionin lainsäädännön vaatimuksia.

Ehdollisuuden opas julkaistu www.ruokavirasto.fi/ehdollisuus

GAEC1 Pysyvän nurmen säilyttäminen

- ▶ Pysyvää nurmea on maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen ja, joka ei ole kuulunut tilan viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen
 - ▶ Lohko muuttuu pysyväksi nurmeksi kuudentena vuonna, kun sille on ilmoitettu kuusi vuotta peräkkäin nurmivuosia kerryttäviä kasveja
- ▶ Vaatimus koskee kaikkia viljelijöitä, myös luonnonmukaista tuotantoa harjoittavia viljelijöitä.
- ▶ Jos pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta vähenee yli 5 % Suomen strategiasuunnitelmassa vahvistetusta viiteosuudesta, otetaan käyttöön pysyvien nurmien ennallistaminen
 - ▶ Viitevuosi 2018
 - ▶ Pysyvien nurmien määrää suhteessa maatalousmaahan tarkastellaan koko maan tasolla

**GAEC 2 Muusta käytöstä
maatalousmaaksi otettu turvemaa ja
muu kuin turvemaa (kansallinen
lisävaatimus)**

Muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala

- ▶ Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muilla keinoin otetulla turvemaalla ja muulla alalla sekä aiemmin turvetuotannossa olleilla aloilla on oltava pysyvästi nurmikasvusto.
 - ▶ Alaa ei saa kyntää.
 - ▶ Nurmikasvusto voidaan uusia vain suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi kasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen.
 - ▶ Voit tarkistaa Vipun peruslohkon viranomaistiedoista onko lohkolla vaatimus pysyvästä nurmesta

▶ **Nurmivaatimus ei koske**

- ▶ tilusjärjestelypäätösten mukaisia uusia aloja
- ▶ lohkoa, joka on viljelykelpoinen 31.12.2022
 - ▶ Lohkon pitää olla siinä kunnossa, että sitä voidaan viljellä tavanomaisen sadon tuottamiseksi
 - ▶ Viljelykelpoisuutta tarkastellaan hallinnossa takautuvasti satelliittikuvilta
- ▶ peruslohkon muotoa parantavia muutoksia ja viljelytoimia hankaloittavien esteiden poistoa
 - ▶ Alan on rajauduttava olemassa olevaan peruslohkoon
 - ▶ Muutos on kooltaan alle 0,5 hehtaaria ja enintään 5% peruslohkon alasta.

Vaatimukset turvemailla vuodesta 2025 alkaen

- ▶ Turvemaata olevalta maatalousmaalta ei saa ottaa maa-ainesta.
- ▶ Turvemaata olevaa maatalousmaata tai sillä olevaa kasvustoa ei saa polttaa.
- ▶ Turvemaata olevalle maatalousmaalle ei saa kaivaa uusia avo-ojia paitsi, jos uuden avo-ojan kaivuu liittyy rakennettavan kosteikon perustamiseen tai määriteltäviin, useita maanomistajia koskeviin peruskuivatus- tai tilusjärjestelyhankkeisiin.
- ▶ **Pysyvää nurmea, joka sijaitsee turvemaalla, ei saa kyntää kuin kerran neljän vuoden ajanjaksolla** (tätä vaatimusta ei sovelleta raivioiden kasvipeitteisyysvaatimuksen mukaisiin aloihin eikä GAEC 9 mukaisiin aloihin).

GAEC 4 Suojakaistat

- ▶ Jos peruslohko sijaitsee vesistön varrella, vesistön puoleiselle lohkon reunalle jätettävä kasvipeitteinen, muokkaamaton ja vähintään 3 metriä leveä suojakaista, jolla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita
- ▶ ***Peruslohko ei sijaitse vesistön varrella, jos***
 - ▶ pellon ja vesistön välillä on metsää, pensaikkoa, tonttimaata, tiealuetta, jouto- tai kitumaata tai muuta aluetta aina vähintään keskimäärin 10 metriä eikä vesi tulvankaan aikana nouse maatalousmaalle;
 - ▶ pelto sijaitsee tulvapenkereen takana ja kuivatusvedet johdetaan pois pumppaamalla tai muulla vastaavalla tavalla
- ▶ Vipu-palvelun kautta voi tarkistaa lohkot, jotka sijaitsevat vesistön varrella ja joiden kaltevuus on yli 15 %.

- ▶ Suojakaistan kasvillisuus voi koostua luonnonkasveista tai kylvetyistä nurmikasveista. Kaistalla ei saa olla puuvartisia kasveja
- ▶ Suojakaistalla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita
 - ▶ Poikkeustilanteissa kasvinsuojeluaineita voi käyttää kasvinsuojeluaineen käyttörajoitusten mukaisesti pesäketorjuntana
 - Poikkeustilanne on esimerkiksi vaikea rikkakasvitilanne, jos suojakaistalla esiintyy laajamittaisesti helposti leviäviä rikkakasveja, hukkakauraa tai muita haitallisia vieraslajeja.
- ▶ **Kasvinsuojeluaineiden käyttöön suojakaistalla on haettava aina lupa ELY-keskuksesta.**

- ▶ Jos suojakaistan kasvillisuus vaurioituu tai tuhoutuu, suojakaistalle on kylvettävä uusi nurmikasvusto heti olosuhteiden salliessa
- ▶ Suojakaistalla tehtävistä toimista on merkittävä tieto lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin

GAEC 5 Suojakaistat kaltevilla mailla

Suojakaistat kaltevilla mailla

- ▶ Vastaa EU-asetuksen vaatimukseen maanmuokkauksen hallinnasta maaperän köyhtymisen ja eroosion pienentämiseksi kaltevilla aloilla.
- ▶ Käytännössä sama ehto kuin edellä kerrottu GAEC 4 suojakaistat
- ▶ Vesistöjen varrella sijaitsevalla maatalousmaan lohkolla tai lohkon osalla on oltava suojakaista, jos kaltevuus vesistöön päin on
 - ▶ Manner-Suomessa vähintään 15 %
 - ▶ Ahvenanmaalla vähintään 10 %

**GAEC 6 Vähimmäismaanpeite paljaan
maan välttämiseksi herkimpinä
ajanjaksoina**

Vähimmäismaanpeite

- ▶ 33 % peltojen ja pysyvien kasvien yhteenlasketusta alasta on oltava kasvipeitteistä 31.10.-15.3.
 - ▶ **Vaatimusta ei voi täyttää pysyvien nurmien alalla**
 - ▶ Alat ilmoitettava syysilmoituksella
 - ▶ Aito kasvipeite
 - ▶ Sänki
 - ▶ Kevyesti muokattu
 - ▶ Kasvijäte
 - ▶ Muokattu tai kasvipeitteetön

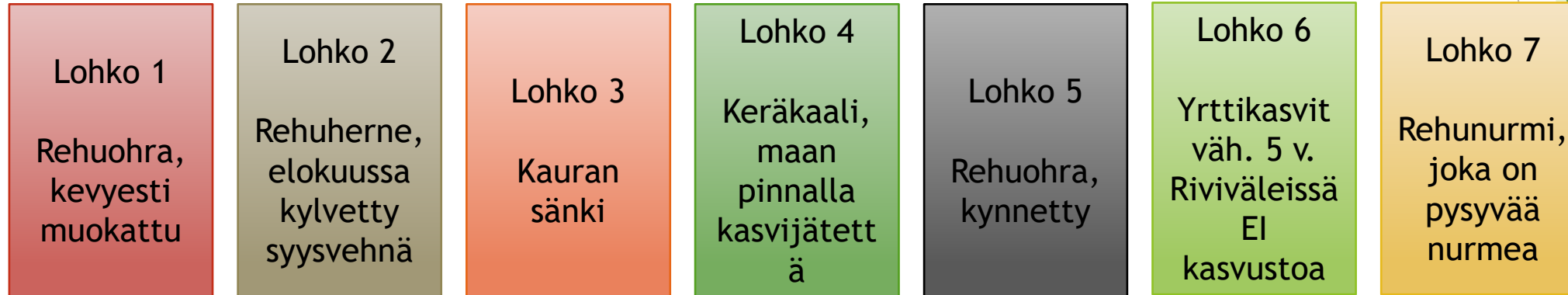
Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään 1/2

- ▶ viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen **korjaamattomat kasvustot ja sänki**
- ▶ syyskylvöiset viljat ja öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
- ▶ nurmikasvit ja ruokohelpi (ei pysyvä nurmi)
- ▶ luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmet
- ▶ kumina
- ▶ mansikka
- ▶ pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
- ▶ kerääjäkasvit ja välikasvit
- ▶ maanparannus- ja saneerauskasvit
- ▶ monimuotoisuuskasvit;
- ▶ viherkesannot
- ▶ suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet

Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeksi hyväksytään 2/2

- ▶ Nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien, siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sängen saa tuhota kemiallisesti.
- ▶ Nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen **alat, jotka on muokattu kevennetysti**, jos muokkaus tehdään kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella yhteen kertaan ajaen
- ▶ **muokkaamattomat alat, joiden pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä kasvijätettä** seuraavista kasveista: kaalikasvit, salaattit ja salaattisikurit, kurkkukasvit, hernekasvit, sokerimaissi, sokerijuurikas, juurekset (porkkanaa lukuun ottamatta), piparjuuri ja maa-artisokka.

Esimerkki vähimmäismaanpeitteestä

Peltoalaa ja pysyvien kasvien alaa

Vähimmäismaanpeitteen vaatimusta täyttää lohkot 1 - 4. Maanpeitteistä alaa 66,7 %.

33 % pellon ja pysyvien kasvien alasta on maanpeitteistä

Kesannot

- ▶ Kesantojen on pääsääntöisesti oltava viher- tai sänkikesantoa 30.6.-31.8.
- ▶ Jos poikkeukselliset sääolosuhteet estävät kylvämisen viimeistään 30.6., kylvö on tehtävä heti olosuhteiden salliessa.
 - ▶ Viherkesannon kasvuston kylvössä on käytettävä riittävää määrää siemeniä peittävän kasvuston aikaansaamiseksi.
- ▶ Sänkikesanto on peltoa, joka on *edellisen kasvukauden viljan, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien tai siemenmaustekasvien sängen peittämää ja muokkaamatonta*
- ▶ Avokesanto on sallittu, *jos siihen on perusteltu syy*
 - ▶ Kesantojen viher- tai sänkipeitevaatimuksesta voidaan poiketa vain siinä laajuudessa ja sen ajan kuin avokesannon syy edellyttää.

Syyskasvin kylvä kesannolle

- ▶ Kesantojen viher- tai sänkipeitevaatimuksesta saa poiketa, jos alalle kylvetään syksyllä kylvettäviä kasveja.
- ▶ Kesannon saa tällöin päättää ja muokata sekä kasvuston saa perustaa 1.8. alkaen.
- ▶ Kesantoa ei saa lannoittaa muutoin kuin silloin jos sinne kylvetään syyskasvi, eli käytännössä sitten lannoitetaan syyskasvia eikä kesantoa.
- ▶ Kesannolla saa käyttää kasvinsuojeluaineita 1.9. alkaen.
 - ▶ Jos kylvetään syyskasvi, kasvinsuojeluaineita saa käyttää 1.8. alkaen.

GAEC 7 Viljelykierto

Vaatimus koostuu kahdesta erilaisesta viljelykiertovaatimuksesta: VUOTUISESTA ja USEAN VUODEN VILJELYKIERTOVAATIMUKSESTA

Vuotuinen viljelykierto

- ▶ Koskee vuonna 2023 vain tiloja, jotka valitsevat ympäristökorvauksen kerääjäkasvitoimenpiteen
- ▶ Yksivuotisen viljelykasvin tulee vaihtua vuosittain vähintään 33 %:lla tuenhakijan hallinnassa olevasta peltoalasta
- ▶ Hakuvuonna tarkastellaan niitä hallinnassa olevia kasvulohkoja, joilla on edellisenä vuonna viljelty yksivuotisia kasveja.
 - *Näiden kasvulohkojen alasta 33% pitää vaihtua toiseksi kasviksi*
- ▶ Peltojen hallinnan vaihtuminen tilalta toiselle ei vaikuta vaatimukseen
 - *Viljelykiertovaatimuksen pitää toteutua, vaikka pelto siirtyy haltijalta toiselle.*

Viljelykiertovaatimuksen kasvien ryhmittely

- ▶ Yksivuotinen viljelykasvi:
 - ▶ Suomessa viljeltävä eri kasvisukujen maataloustuotantoon tarkoitettu yksivuotinen kasvi
 - ▶ Ristikukkaiskasveihin (Brassicaceae), koisokasveihin (Solanaceae) tai kurkkukasveihin (Cucurbitaceae) kuuluva yksivuotinen laji
- ▶ Syyskylvöiset ja kevätkylvöiset kasvit, spelttivehänä sekä välikasvi luetaan eri viljelykasveiksi
- ▶ Tarkempi ryhmittely ehdollisuuden oppaassa taulukossa 10

Viljelykiertovaatimus ei koske seuraavien kasvien aloja:

- ▶ heinä- ja nurmirehukasvit
- ▶ monivuotiset kasvit
- ▶ kesannot
- ▶ peruna
- ▶ sokerijuurikas
- ▶ keräkaalit
- ▶ sipulit
- ▶ puna- ja keltajuurikas
- ▶ porkkana

Viljelykiertovaatimus ei koske tiloja:

- ▶ joilla yli 75 prosenttia peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- ▶ joilla yli 75 prosenttia maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- ▶ joiden peltoala on enintään 10 hehtaaria
- ▶ jotka ovat luomutuotannossa (luomuvalvontaan kuuluvat tilat. Jos osa tilan pinta-alasta vain luomussa, vapautuu vain siltä osin kuin on luomussa).

Viljelykiertoa voi täyttää välikasvilla

- ▶ Välikasvi on satokasvin jälkeen samana vuonna kylvettävä toissijainen kasvi
 - ▶ *Voi kylvää satokasvin kylvön jälkeen. Ei voi kylvää satokasvin kanssa samaan aikaan tai ennen satokasvin kylvöä.*
- ▶ Välikasvi on kylvettävä viimeistään 31 päivänä elokuuta ja säilytettävä lokakuun 31 päivään asti
- ▶ Välikasvin on oltava eri kuin varsinainen viljelykasvi
- ▶ Välikasvin pitää muodostaa kasvusto
- ▶ Välikasvi ilmoitetaan tukihaussa kasvulohkotiedoissa
- ▶ *Jos valitsee kasvulohkolle viljelykiertovaatimuksen välikasvin, ei samalle lohkolle voi valita ympäristösitoumuksen kerääjäkasvia.*
- ▶ Välikasvi hyväksytään sekä ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen että ekojärjestelmätuen talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen, mikäli se säilytetään ehtojen mukaisen ajan (ehdollisuudessa 31.10.-15.3. ja ekojärjestelmätuessa 31.10.-15.4.)

Esimerkkikuva vuosittaisesta viljelykierrosta

2022	Lohko 1 Rehuohra	Lohko 2 Rehuherne	Lohko 3 Kaura	Lohko 4 Ruokaperuna	Lohko 5 Yrttikasvit väh. 5 v.	Lohko 6 Rehunurmi	Lohko 7 Tullut hallintaan 2023. Kylvetään kaura, 2022 ollut kaura.
2023	Lohko 1 Rehuohra + välikasvi kaura	Lohko 2 Porkkana	Lohko 3 Kaura + kerääjäkasvi	Lohko 4 Kevätvehnä	Lohko 5 Yrttikasvit väh. 5 v.	Lohko 6 Kevätvehnä	
Viljelykierto	✓ Rehuohra vaihtunut kauraksi	✓ Rehuherne vaihtunut porkkanaksi	✗ Sama kasvi peräkkäisinä vuosina	Viljelykierto- vaatimus ei koske perunaa	Viljelykierto- vaatimus ei koske monivuotisia kasveja	Viljelykierto- vaatimus ei koske nurmia	✗ Sama kasvi peräkkäisinä vuosina

Vuonna 2022 yksivuotisten viljelykasvien viljelyssä lohkot 1 – 3 ja 7 → Nämä lohkot ovat mukana tarkastelussa vuonna 2023. Vuonna 2023 viljelykasvi on vaihtunut lohkoilla 1 ja 2 = 50 %.

Yksivuotisen viljelykasvin tulee vaihtua vuosittain vähintään 33 %:lla tuenhakijan hallinnassa olevasta peltoalasta ✓

Usean vuoden viljelykierto

- ▶ Toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2025.
- ▶ Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä samalla alalla enintään kolme vuotta peräkkäin

Esimerkki usean vuoden viljelykierrosta

2022	Rehuohra	Ruokaperuna	Kaura + kerääjäkasvi	Rehunurmi
2023	Rehuohra	Porkkana	Kaura	Kaura
2024	Rehuohra	Rehunurmi	Kaura + kerääjäkasvi	Kaura + kerääjäkasvi
2025	Rehuohra + välikasvi kaura	Rehunurmi	Kaura	Kaura + välikasvi nurmi
Viljelykierto	 Rehuohraa kolme vuotta peräkkäin	Viljelykierto-vaatimus ei koske	 Sama kasvi joka vuosi	 Kauraa kaksi vuotta peräkkäin

Ehdollisuus Vipun peltotukien haussa

Ehdollisuuden vaatimukset Vipussa, viljelykierto

- ▶ Vaatimuksen täyttymistä seurataan tarkisteella: toteutuu/Ei toteudu/Ei koske tilaa

Viljelykiertovaatimus

Yksivuotinen viljelykiertovaatimus	Toteutuu/Ei toteudu/Ei koske tilaa
Edellisen vuoden yksivuotisen kasvien pinta-ala (ha)	13,50
Pinta-ala jolla kasvi on vaihtunut (ha)	12,0
%	100

[Näytä laskelma](#)

Lohkotunnus	Kasvulohko	Ilmoitettu kasvi	Pinta-ala (ha)	Edellisen vuoden yksivuotisen kasvin pinta-ala (ha)	Pinta-ala, jolla kasvi vaihtunut (ha)
123-12345-12	A	Kaura	12,0	10,00	12,0
234-23456-23	A	Mallasohra	3,50	3,50	0,00

 Edellisen vuoden yksivuotisten kasvien pinta-alasta tulee vaihtua vähintään 33% toiseksi kasviksi. ×

 Tilan peltoalasta on yli 75 % heinä- tai nurmirehukasveja, palkokasveja ja/tai kesannolla. ×

Ehdollisuuden vaatimukset Vipussa, vähimmäismaanpeite

- ▶ Vaatimuksen täyttymistä seurataan tarkisteella Syysilmoituksella.

Toimenpidelohkot

Lisää uusi toimenpide lohko

K1 0123 ABC 1,5 ha

Kasvipeitteisyyslaji *	Ehdollisuuteen kelpaava pinta-ala	Ekojärjestelmätukeen kelpaava pinta ala
Sänki	1,5 ha	1,5 ha

⚠ Huomautus xxx

Poista toimenpide Muokkaa toimenpidelohkoa

Kiitos !